

HÖGSKOLAN FÖR SCEN OCH MUSIK

Sologitarr – en studie av Bill Frisell, Tommy Emmanuel och Joe Pass och deras olika tekniker.

Johan Ekeberg

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng
Konstnärligt kandidatprogram i musik, inriktning improvisation
Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet
VT 2020

Författare: Johan Ekeberg

Arbetets rubrik: Sologitarr - En studie av Bill Frisell, Tommy Emmanuel och Joe Pass och deras olika tekniker

Arbetets titel på engelska: Solo guitar- A study of Bill Frisell, Tommy Emmanuel and Joe Pass and their various techniques.

Handledare: Professor Anders Hagberg

Examinator: Doktor Joel Eriksson

Sammanfattning

Nyckelord: Sologitarr; Ackordmelodi; Improvisation; Arrangering; Jazz

I detta arbetet undersöker författaren olika sätt att spela sologitarr. Här finns transkriptioner och analyser av tre gitarrister: Bill Frisell, Tommy Emmanuel och Joe Pass. Ni kan här också höra tre olika arrangemang av låten *Skylark*, en jazzstandard som författaren har arrangerat på tre olika sätt där han försöker att kanalisera de gitarrister han transkriberat, alltså ett sätt per gitarrist. Målet är inte att kopiera andra utan han vill med detta arbete visa hur man kan hitta nya verktyg och finna inspiration för att själv utvecklas som konstnär och sologitarrist.

Innehållsförteckning

SOLOGITARR – EN STUDIE AV BILL FRISELL, TOMMY EMMANUEL OCH JOE PASS OCH DERAS OLIKA TEKNIKER.....	1
INLEDNING	5
BAKGRUND.....	5
SYFTE	7
FRÅGESTÄLLNINGAR	7
METOD	8
MATERIAL	8
TRANSKRIBERING.....	9
GITARRISTERNAS BIOGRAFIER	10
BILL FRISELL.....	10
TOMMY EMMANUEL.....	11
JOE PASS.....	11
RESULTAT.....	12
BILL FRISELL.....	12
EGET ARRANGEMANG (<i>AUDIO 1 BILL FRISELL</i>).....	13
TOMMY EMMANUEL.....	15
EGET ARRANGEMANG (<i>AUDIO 2 TOMMY EMMANUEL</i>).....	16
JOE PASS.....	17
EGET ARRANGEMANG (<i>AUDIO 3 JOE PASS</i>).....	18
ANALYS OCH DISKUSSION.....	19
VILKA OLIKA TEKNIKER KAN JAG HITTA HOS DE OLIKA GITARRISTERNA?	19
VAD KAN JAG FÅ UT AV ATT TRANSKRIBERA ANDRA GITARRISTER?	20
PÅ VILKET SÄTT UTVECKLAS/PÅVERKAS JAG SOM SOLOGITARRIST AV DETTA ARBETE?.....	20
FORTSATT FORSKNING	21
REFERENSER	22
LJUDUPPTAGNINGAR	22
DIGITALA KÄLLOR.....	22
BIFOGADE FILER.....	23
PDF	23
LJUDFILER	23

Inledning

Bakgrund

Klassisk gitarr eller spansk gitarr som det också kallas har en lång tradition av solospel. Där finns otaliga mängder stycken komponerade för gitarren som soloinstrument. Några gitarrister som är framstående inom den genren är Fernando Sor, Matteo Carcassi och Andrés Segovia. Inom jazzgenren har sologitarr inte funnits alls länge om man jämför med den klassiska genren. Gitarrens roll inom jazzen har under det senaste århundradet utvecklats oerhört mycket.

Från att i början av 1900-talet enbart jobba som ett kompinstrument som här på låten *Lil' Darlin'* inspelad av Count Basie Orchestra.¹

Till att senare vid cirka 1950-talet utvecklas till att spela likväl ackompanjemang såsom som melodier och solopartier som på låten *I've Grown Accustomed To Her Face* inspelad med Paul Desmond.² Det var också ungefär vid denna tid som jazzgitarrister började spela utan ensemble, så kallad sologitarr.

Till att ännu senare bli den ledande rösten i olika band som här på låten *East Coast Love Affair* framförd av Kurt Rosenwinkel Trio.³

Jag har alltid fascinerats av skillnaderna mellan olika gitarrister, hur jag alltid så fort jag hör en låt med en viss gitarrist så vet jag exakt vem det är som spelar. Det är något som jag tycker är väldigt fint, hur tydlig röst man kan ha som gitarrist. Under de senaste åren så har jag fokuserat mycket på att spela sologitarr, i den meningen att jag spelar helt själv och jobbar med att få fram harmoniken och melodierna i låtarna jag spelar. Jag har själv hittat på egna arrangemang på gamla jazzlåtar och även spelat många skrivna arrangemang för klassisk gitarr. Jag har även skrivit egna små stycken för sologitarr där jag utforskat olika tekniker som jag själv kommit på eller som jag sett i arrangemangen som jag spelat för klassisk gitarr. Som gitarrist har man enbart sex strängar och med traditionell teknik så används bara fyra fingrar i

¹ *Lil' Darlin'* - Count Basie Orchestra. *The Atomic Mr Basie*. Roulette. Utgiven 1958.
https://open.spotify.com/track/3uaf8ImE1NTmRe2FFbqxd5?si=zQmMvMoxTdy9FiTDM_FoEw

² *I've Grown Accustomed To Her Face* – Paul Desmond. *Easy Living*. RCA Victor. Utgiven 1966.
<https://open.spotify.com/track/7jb1yv3CB0MHCM00EnuY1J?si=S9kb-hy3SbSpJklqHFzf-A>

³ *East Coast Love Affair* – Kurt Rosenwinkel Trio. *East Coast Love Affair*. Fresh Sound New Talent. Utgiven 1996.
https://open.spotify.com/track/6VidHlcC4IdysLeBuFqu1O?si=HD_Q4jU9Tc-EadUyRf6btg

vänsterhanden. Många använder också tummen för att spela bastoner på de två lägsta strängarna.

När jag lyssnar på vissa gitarrister som spelar sologitarr så kan jag tycka att det är något som saknas, det kan kännas tomt.

Lite som att det skulle behövas en till instrumentalist för att fylla ut. Samtidigt finns det vissa som lyckas att spela sologitarr så att det känns helt fullständigt och om ett instrument skulle läggas till skulle det bli överflödigt.

Jag har bestämt mig för tre gitarrister att fördjupa mig i. Jag ville att de tre skulle komma från olika musikaliska håll och att alla skulle ha en egen tydlig röst. Den första jag kom att tänka på var Bill Frisell. En av mina favoritgitarrister som i flera år fascinerat mig med sitt spel. Han är en av de största gitarristerna inom den moderna jazzen och brukar nämnas tillsammans med Pat Metheny och John Scofield som de som förändrat gitarrens roll inom jazzen. Han använder sig av mycket elektroniska effekter och andra speciella tekniker men mer om honom senare.

Den andra jag kom att tänka på var Tommy Emmanuel, han spelar stålsträngad akustisk gitarr och spelar mest bluegrass och countrymusik. Han är en av de största inom sin genre och känd över hela världen. Man skulle kunna beskriva honom som ett enmansband då han oftast hanterar melodi, ackord och bas samtidigt, allt det på en gitarr. Han använder sig mycket av en teknik som kallas fingerspel eller fingerplock. Det är en teknik där man med högerhanden använder tumme, pekfinger, långfinger och ringfinger och med dessa fingrar slås strängarna an i olika mönster. Med den tekniken blir det möjligt att spela just bastoner och meloditoner tillsammans med ytterligare ackompanjemang.

När jag bestämt mig för de två tidigare nämnda gitarristerna så blev jag motiverad att gå mer åt det traditionella jazzhållet. Den första jag kom att tänka på var en gitarrist som enligt mig och i princip alla andra gitarrister är den bästa på just sologitarr. Den personen är Joe Pass och han har släppt många sologitarralbum och har även gjort legendariska duoskivor tillsammans med Ella Fitzgerald. Något som jag alltid fascineras av med honom är hans förmåga att hålla många bollar i luften samtidigt. T.ex. att spela baslinjer som vandrar mellan ackorden, samtidigt som han rytmiserar ackordspel och tillsammans med detta även spelar melodier. Lite som jag beskrev Emmanuel här ovanför fungerar även Pass som ett enmansband men skillnaden är att de spelar musik från olika traditioner. Joe Pass skulle jag kalla för en traditionell jazzgitarrist och jag har aldrig hört honom spela något utanför jazz/blues-idiomet.

Syfte

Syftet med arbetet är att undersöka och utforska olika sätt att spela sologitarr inom jazz och rytmisk musik, med målet att fördjupa min kunskap och bredda mitt eget sologitarrspel.

Frågeställningar

1. Vilka olika tekniker kan jag hitta hos de olika gitarristerna?
2. Vad kan jag få ut av att transkribera andra gitarrister?
3. På vilket sätt utvecklas/påverkas jag som sologitarrist av detta arbete?

Metod

Jag ska under detta arbete analysera och transkribera låtar spelade av Bill Frisell, Tommy Emmanuel och Joe Pass med intentionen att upptäcka och sätta ord på deras olika spelstilar. Min tanke är att inte enbart transkribera tonerna de spelar utan även lyssna efter musikaliska uttryck såsom anslag, sound, stil, dynamik och även undersöka olika tekniker som de använder sig av i sitt gitarrspel. Efter att jag transkriberat och analyserat så ska jag skriva tre arrangemang. Ett arrangemang per gitarrist där jag försöker efterlikna deras spelstil så noggrant jag kan (Se bifogade ljudfiler).

Material

För mina arrangemang kommer jag att använda mig av låten *Skylark*. En låt som är vanlig inom jazztraditionens repertoar. Jag upptäckte den för ungefär sex år sedan när jag studerade på folkhögskola. Den har följt mig sedan dess och blivit en av mina favoritlåtar inom jazzens repertoar. Låten är skriven år 1941, musiken skrevs av Hoagy Carmichael och texten till låten skrevs av Johnny Mercer. Den versionen jag har lyssnat mest till är Mark Turners, från skivan *Ballad Session*.⁴

Låten är 32 takter lång och är uppbyggd av två delar. A-del och B-del. Den brukar spelas på följande sätt: AABA. A-delen skulle man kunna översätta till det som inom populärmusik brukar kallas för vers och B-delen skulle då motsvara refräng. I bifogad PDF finns låten nedskrivna med ackord och melodi på ett så kallat *leadsheet* som jag skapat.

Analyserade inspelningar

Samtliga låtar och inspelningar som jag valt att transkribera och analysera är från soloskivor eller soloframträdanden som jag hittat på Spotify och Youtube. Jag har lyssnat på många olika inspelningar med de olika gitarristerna och försökt att hitta exempel där de spelar på det sättet som jag tycker representerar deras sound och stil.

För analys och transkription av Bill Frisell har jag valt två låtar. Den första är skriven av Frisell och heter *Throughout*, Ron Carter. Den är med på ett album från 2012 vid namn *Solos – The Jazz Sessions (Bill Frisell)*.⁵ Den andra låten är ett klipp från *The Guitar Show*, ett TV-

⁴ *Skylark* – Mark Turner. *Ballad Session*. Warner Bros Records. Utgiven 2000.

<https://open.spotify.com/track/59BoB64SnmEA40zVsKVmND?si=kRWfV99-STmyqa4hkL0DkQ>

⁵ *Throughout*, Ron Carter – Bill Frisell. *Solos – The Jazz Session (Bill Frisell)*. Original Spin Media. Utgiven 2010

https://open.spotify.com/track/3S5k1pETn83xni4AUUGIQb?si=IVyM_cumR2SetSaezB45fw

program inspelat 1989 där Frisell spelar *The Days Of Wine And Roses*.⁶ Den låten är skriven av Henry Mancini.

För analys och transkription av Tommy Emmanuel har jag valt två låtar. Den första låten är *And so it goes* från skivan *Center Stage*, en inspelad konsert som släppts som skiva.⁷ Den låten är skriven av Billy Joel. Den andra låten jag valt är skriven av Emmanuel. *It's Never Too Late* från skivan som släpptes år 2015 med samma namn *It's Never Too Late*.⁸

För analys och transkription av Joe Pass har jag valt låtarna *Mood indigo* skriven av Duke Ellington och *Everything Happens To Me* skriven av Matt Dennis. Båda dessa låtar är med på skivan *Meditation* som är en inspelad konsert från 1992.^{9 10}

Transkribering

Sättet jag valt att transkribera gitarristernas arrangemang är att lyssna flera gånger på arrangemangen tills jag lärt mig exakt hur de låter. När jag lärt mig det så lär jag mig att spela det på gitarren. Att transkribera på detta sätt är bra för att inte enbart plocka ut tonerna utan även för att efterlikna sättet tonerna spelas på såsom anslag, dynamik och sound. Jag har valt att inte skriva ned mina transkriptioner i notskrift och inte heller att spela in dem. Detta på grund av att det kändes irrelevant för arbetet och jag tror att det blir mer begripligt för er som läsare när jag sätter ord på det.

⁶ *The Days Of Wine And Roses* – Bill Frisell. Åtkommen 2020-04-21 från <https://www.youtube.com/watch?v=gCibhce7vwQ>

⁷ *And So It Goes* – Tommy Emmanuel. *Center Stage*. Favored Nations. Utgiven 2008. <https://open.spotify.com/track/3AphHG3H6KwEKEf1gGfpWp?si=CZYlahO-TDWrZMoWEmjNQA>

⁸ *It's Never Too Late* – Tommy Emmanuel. *It's Never Too Late*. CGP Sound. Utgiven 2015 <https://open.spotify.com/track/1tsPyHxoEotwaD8wqmoEqO?si=3bUFxO6ZTo-bO6OFdxQOxA>

⁹ *Mood Indigo* – Joe Pass. *Meditation: Solo Guitar*. Pablo. Utgiven 2002. https://open.spotify.com/track/3RheLrFuBpwQxDy0afQ29i?si=_EZNI6-eQEm6GbKxqmTfLQ

¹⁰ *Everything Happens to Me* – Joe Pass. *Meditation: Solo Guitar*. Pablo. Utgiven 2002 <https://open.spotify.com/track/4AN81mW1bE9EtvTIDRTEjf?si=D77Y844xTOiQHRVMbc6YdQ>

Gitarristernas biografier

Bill Frisell

Bill Frisell föddes år 1951 i Baltimore, Maryland. Växte upp i Denver, Colorado. Han fick sin första gitarr när han var elva år. Under 60-talet så lyssnade han mest på rock och den tidens populärmusik, band som The Beach Boys, Jimi Hendrix, Bob Dylan m.fl.

Efter avslutade studier på Berklee College Of Music så turnerade han med olika band som han själv inte ledde utan enbart var medlem i. År 1982 spelade han in sin första skiva i eget namn, den skivan släpptes av skivbolaget ECM Records. Han har sedan dess släppt cirka 50 album som bandledare och spelat med några av de största inom jazzen såsom Charles Lloyd, Paul Motian, Jack DeJohnette, Kenny Wheeler, Ron Carter m.fl.¹¹

Jag själv hörde talas om Frisell när jag år 2013 studerade på jazzlinjen på Bollnäs folkhögskola, då lärde min gitarrlärare ut en låt som Frisell skrivit. Jag gick hem efter lektionen och satte igång skivan *Ghost Town* en skiva som jag från första gången jag hörde har älskat.¹² Jag lyssnar fortfarande ofta på den och det är en av mina favoritskivor.

Att han som ung lyssnade mycket på den tidens populärmusik märks mycket i hans sound tycker jag. Hans gitarrljud är inte som det traditionella jazzgitarrljudet (Det ljudet brukar man alltid prata om som varm, dovt och basigt) utan det är mer sjungande och tydligt. Han spelar oftast på solida gitarrer vilket inte heller det är så vanligt inom jazzen där semi-akustiska eller helt akustiska är det vanligaste. Frisells sound skulle jag nog sätta mer inom pop/country genren.

Det jag tycker är så fantastiskt med Frisell är egentligen hela hans musikalitet och spelsätt. Han är ingen virtuos rent tekniskt men han lyckas alltid spela helt rätt toner, rytmer och ackord enligt mig. Alla band jag någonsin hört honom spela med ger mig känslan av att han lyfter hela bandet och får alla att spela bättre.

¹¹ "Detailed biography." Bill Frisell. Åtkommen 2020-04-21 från.
<https://www.billfrisell.com/biography-archive>

¹² *Ghost Town* – Bill Frisell. Elektra Nonesuch. Utgiven 2000.
https://open.spotify.com/album/3FWxWOIDXCwDaAKqGe34A8?si=oBUI9bRnRlm1bxlio_ulmg

Tommy Emmanuel

Tommy Emmanuel föddes år 1955 i Australien. Han växte upp i ett musikaliskt hem och redan som fyraåring fick han sin första gitarr. Emmanuel turnerade Australien runt tillsammans med sina syskon redan när han var i sexårsåldern. Han har under sin karriär släppt över 30 stycken skivor under eget namn och blivit hyllad runt om i världen. Han har också gjort många samarbeten med andra musiker såsom: Martin Taylor, Frank Vignola, John Knowles och en av de största gitarristerna någonsin Chet Atkins.¹³ År 2008 blev han utsedd till *Best Acoustic Guitarist* av tidningen *Guitar Player Magazine*.¹⁴

Jag hörde talas om Emmanuel när jag gick på högskolan och min gitarrlärare lånade mig skivan *Center Stage*.¹⁵ Redan från första låten var jag helt såld, det lät som att det var tre gitarrister som spelade tillsammans med varandra. Men det var bara en. Tommy Emmanuel.

Joe Pass

Joe Pass, föddes år 1929 i New Brunswick, New Jersey. När Pass fyllde 9 år fick han sin första gitarr. Redan i den åldern märkte Pass pappa att det fanns något där och drev då på Pass att öva skalor, lära sig låtar på gehör och att fylla ut tomrum i de låtar han spelade om det fanns plats för det. När Pass var 14 år så började han få spelningar med olika jazzgrupper. År 1962 släppte han sitt första egna album *Sounds of Synanon*. Därefter under sin karriär har han släppt över 50 album som bandledare, varav flera av dem är sologitarralbum. Under sin karriär har han jobbat med några av de största inom jazzen t.ex. Frank Sinatra, Sarah Vaughan, Oscar Peterson, Ella Fitzgerald m.fl.¹⁶

Jag själv fick upp ögonen för Pass när jag på Youtube såg en konsert med honom tillsammans med Ella Fitzgerald. En konsert från 1975 spelad i Hamburg. Konserten inleds med att Pass går in på scenen med sin gitarr och slår sig ned på en stol och spelar 30 minuter sologitarr.

¹³ "BIO." Tommy Emmanuel. Åtkommen 2020-04-21 från <https://tommyemmanuel.com/bio/>

¹⁴"Tommy Emmanuel." *En.wiki.org*. Åtkommen 2020-04-21 från https://en.wikipedia.org/wiki/Tommy_Emmanuel

¹⁵ *Center Stage* – Tommy Emmanuel. Favored Nations. Utgiven 2008. <https://open.spotify.com/album/5AUk0GEue5ON8pPIA8a7uF?si=uf9gIEZNSRWNUbXbykoHUG>

¹⁶ "Joe Pass Biography." Åtkommen 2020-04-21 från <https://musicguide.com/biographies/1608000781/Joe-Pass.html>

Därefter kommer Fitzgerald in och de två fortsätter att spela konserten tillsammans. Enligt min uppfattning är det en mycket anmärkningsvärd konsert.¹⁷

Pass har en förmåga att hålla många bollar i luften samtidigt t.ex. att spela baslinjer som vandrar mellan ackorden samtidigt som han rytmiserar ackordspel och även spelar melodier. Lite som jag beskrev Emmanuel här ovanför som ett enmansband, skillnaden är att de spelar musik från olika traditioner. Joe Pass skulle jag kalla för en traditionell jazzgitarrist och jag har aldrig hört honom spela någonting utanför jazz/blues-idiomet.

Resultat

Bill Frisell

Första transkriptionen är en del av låten *Throughout*, Ron Carter skriven av Frisell utgiven på skivan *Solos - The Jazz Sessions (Bill Frisell)*.¹⁸ Den var svårt att transkribera av två anledningar. Dels så har introt inte ett fast tempo utan spelas rubato. Jag upplever att det blir mycket svårare då p.g.a. att man inte har några taktslag att förhålla sig till utan man får lyssna på det många gånger och försöka lära sig hur det låter i sin helhet. Introt spelas även med en effektpedal som heter Line6 DL4. Den har en inspelningsfunktion som gör att man kan spela in flera olika ljudspår och skapa en loop av dessa som går runt i pedalen. Den kan även vända ljuden det baklänges, vilket Frisell gör i denna inspelning. Då inspelningen bara är en ljudfil där inte kan se vad Frisell gör så var det väldigt svårt att förstå exakt när Frisell aktiverar pedalen. Men efter många lyssningar och försök så förstod jag tillslut hur Frisell skapar det ljudet man hör på inspelningen. Med hjälp av den pedalen skapar Frisell enligt mig en stor och drömsk ljudvärld. Den ljudvärlden spelas i bakgrunden under hela låten och vid olika tillfällen lägger Frisell till ytterligare toner/fraser i loopen. Han använder sig även av ett reverb som jag uppfattar att det efterliknar ett stor rum.

På låten *Days Of Wine And Roses* har jag transkriberat 32 takter.¹⁹ Några utmärkande tekniker jag kunde hitta i det arrangemanget är att även i detta arrangemang är tempot flytande. Frisell använder sig alltså inte av ett fast tempo utan spelar även här rubato. Jag

¹⁷ *Duets in Hannover 1975* - Joe Pass & Ella Fitzgerald. Åtkommen 2020-04-21 från <https://www.youtube.com/watch?v=ZzMRwBIzLJA>

¹⁸ *Throughout*, Ron Carter – Bill Frisell. *Solos - The Jazz Sessions (Bill Frisell)* <https://open.spotify.com/track/3S5k1pETn83xni4AUUGIQb?si=YfxogGfsTSafmChqfyPIDQ>

¹⁹ *The Days Of Wine And Roses* – Bill Frisell. <https://www.youtube.com/watch?v=gCibhce7vwQ>

tolkar rubatospelet som att han spelar en fras i tempo följt av en paus och upprepar detta under i princip hela arrangemanget. Detta fångade min uppmärksamhet redan första gången jag hörde hans version av denna låt. Det får mig att lyssna väldigt noggrant och jag blir nyfiken i varje paus och förväntansfull över vad nästa fras kommer att vara och hur den kommer att låta. En annan teknik som han använder i arrangemanget är att han bryter upp ackorden men låter tonerna ändå klinga ut tillsammans t.ex. 0:30-0:33 där han spelar ett uppbrutet Fmaj7-ackord och även 0:34-0:36 där han spelar ett Eb7 och bara använder tonerna Eb och Db. Jag tycker ändå att man tydligt hör harmoniken trots det lilla ackordet på enbart två toner.

Frisell använder sig av en teknik som kallas *Hybrid Picking*, som jag tycker ger en spännande skillnad i anslaget, hur vissa toner slås an mjuk med fingrar och andra slås an hårdare med plektrum.²⁰

Jag tänker även på att han ofta spelar ackord först och sedan enbart melodi. Det är en teknik som jag tycker är spännande och det väcker tanken hos mig. Hur mycket ackordspel behöver en melodi egentligen?

Ytterligare en metod han använder sig av i arrangemanget är altererade dominanter, t.ex. 1:19-1:22 där han istället för ett C7 (som är den "vanliga" dominanten i tonarten F-dur) spelar ett F#7, ett så kallat tritonussubstitut.

Något som han också använder sig av är en volympedal som gör att han med foten enkelt kan välja hur stark volym som går ut genom förstärkaren. Volympedalen gör också så att man kan spela melodier mer dynamiskt, man kan likna det med hur en saxofonist spelar. T.ex. att man kan spela en ton svagt i början med hjälp av ett svagt lufttryck och sedan lägga på mer luft för att få tonen att klinga starkare. Det är något som jag som gitarrist ofta tänker på, att när jag slagit an en sträng så kan inte tonen bli starkare utan den tappar i volym. Med volympedal blir det möjligt att komma ifrån detta.

Även i denna låt använder sig Frisell av ett långt klingande reverb.

Eget arrangemang (*Audio 1 Bill Frisell*)

De senaste tre veckorna har jag lyssnat väldigt koncentrerat på Frisell och även testat några olika sätt att närma mig låten *Skylark* på ett liknande sätt som Frisell kanske skulle ha gjort. Något som jag funderat mycket på är användningen av DL4an som jag nämnde tidigare. Det är en loop-pedal som Frisell använder sig mycket av bl.a. för att skapa stora och svävande ljudlandskap, det är ett sound som jag uppskattar väldigt mycket och gärna vill ge mig på att efterlikna. Jag har spelat A-delarna väldigt många gånger och jag känner mig fri och blir oftast nöjd med resultatet när jag sitter och improviserar med gitarren och pedalen. Ett

²⁰ *Hybrid Picking* är en teknik där man håller plektrumet i högerhanden mellan tumme och pekfinger samtidigt använder man lång, ring och lillfinger för att kunna slå an andra strängar samtidigt.

problem som uppstår med låten Skylark är att den i B-delen modulerar till en annan tonart än i A-delarna. Det som händer när jag ska spela B-delen och då har skapat ett ljudlandskap i en specifik tonart (i detta fall D-dur) och låten modulerar till F#-dur så blir det en krock mellan tonerna som jag spelat in i loop-pedalen under A-delen och tonerna i melodin och ackorden i B-delen. Det jag kom fram till då var skriva om melodin och ackorden i just B-delen för att det skulle gå ihop bättre med loopen. Det var en variant som jag inte blev så nöjd med så jag kasserade den idén snabbt och fick tänka vidare. Det slog mig att jag skulle kunna ändra uppbyggnaden på låten för att då kunna spela B-delen på det harmoniskt rika sätt som den är i originalharmoniseringen.

Det jag då testade var att istället för att spela AABA-formen var att jag började med B-delen. Där ville jag testa att spela med volympedal och använda den på det sätt jag nämnde ovan. Alltså att enkelt kunna styra volymen samtidigt som jag spelar. Ett sätt som jag också använder volympedalen på är att göra crescendon. Vilken innebär att jag först tar ett ackord med volympedalen med noll utljud och sedan långsamt trycker ned pedalen så att det steglöst blir mer volym. Jag liknar det med en saxofonist och sättet de använder lufttryck för att få olika dynamik.

Något jag också blev inspirerad till att göra när jag låtit Frisells spelsätt sjunka in i mig var att ge mig på de uppbrutna ackorden jag nämnde tidigare. Det är något Frisell använder sig mycket av och enligt mig gör han det väldigt smakfullt. Just det sättet att dela upp ackord på är något jag själv inte gjort så mycket tidigare. Konceptet som jag förstått det är att om ackordet är Fmaj7 så finns tonerna F, A, C och E. Ett vanligt sätt att placera de tonerna på gitarren är (från lägsta ton) F, C, E och A. Det Frisell då gör är att han väljer ut två av de tonerna och enbart spelar dem. Kombinationerna som finns då om man sätter F som lägsta ton blir: F-C, F-E och F-A. Detta leder till att på endast detta ackord kan jag välja mellan flera olika kombinationer och kan få många olika klanger. Som jag nämnde tidigare så ändrade jag formen på låten och det jag gör när jag spelat B-delen en gång är att jag går vidare till A-delen och spelar den runt några varv. Efter ett varv på A-delen så sätter jag igång min DL4a och börjar spela in olika slingor och toner på pedalen. Dessa slingor vänder jag sedan på så att de spelas baklänges för att få en liknande drömsk ljudvärld som Frisell.

Något jag tycker är fascinerande med den pedalen är att den öppnar upp mitt spel oerhört mycket. Att få det här ljudlandskapet att spela över gör att jag gör mycket dragningar i melodin och gör mycket mer ornament och utsmyckningar över melodin. Det känns som ett spännande koncept att jobba vidare med tycker jag. Att försöka våga spela lika öppet som jag gör när jag använder pedalen som jag när inte gör det.

Tommy Emmanuel

Den första låten med Tommy Emmanuel som jag transkriberat är låten *And So It Goes*.²¹ Det första jag märkte med den låten var att den spelas i tonarten B-dur men att han använder sig av mycket öppna strängar så då förstod jag att han säkerligen använder sig av ett capo. Ett capo eller barréklämma som det också brukar kallas är ett verktyg man kan använda för att enkelt transponera låtar från en tonart till en annan. T.ex. sätter man capot på första bandet och spelar ett E-dur så klingar det som ett F-dur. Det används också för att istället spela barréackord så kan man spela öppna ackord och på det sättet använda sig av öppna strängar för bl.a. ett större och mer öppet sound.

Något som slog mig när jag transkriberade denna låt var att Emmanuel inte spelar mer än vad själva låten är. Det är som ett tvåstämmigt arrangemang med enbart melodi och baston. Han fyller inte ut något extra mellan melodin. Under första versen spelar han väldigt sparsamt och ackompanjerar melodin nästan enbart med ackordets grundton och på vissa ställen spelar han även ut fulla ackord. En tydlig beståndsdel i Emmanuel's spel är dynamik. Just i denna låt visar han upp det mästerligt tycker jag. Dels den inre dynamiken i fraser, att en fras börjar stark och under tiden frasen spelas blir den svagare. Det visar på en oerhörd högerhandsteknik, att kunna göra ett så kallad diminuendo så pass steglöst. Han spelar på det sätter genom hela låten och det bidrar till en känslighet som jag som lyssnar blir helt fast i.

Transkription nummer två av Emmanuel är av låten *It's Never too Late*.²² Emmanuel använder sig i introt av ett högerhandsplock där tummen tydligt spelar grundtonen i ackordet på fjärdedelarna samtidigt som pekfingret och långfingret spelar ett mönster bestående av sextondelar som ger liv till den stadiga fjärdedelsbaserade basstämman.²³

När melodin kommer in i takt fem så fortsätter tummen och likaså plocket som under introt. Det tycker jag bidrar till det stora soundet som nästan kan liknas med en trio bestående av bas, gitarr och sång.

Något jag aldrig slutar fascineras av hos Emmanuel är just det att han som sologitarrist kan fylla upp så mycket utan att något tappar i kvalitet, att basen är superstabil, melodin är dynamisk och helt självständig och ackordspelet är rytmiskt och drivande.

Båda dessa låtar spelas av Emmanuel på en akustisk gitarr med stålsträngar.

²¹ *And So It Goes* – Tommy Emmanuel. *Center Stage*.

<https://open.spotify.com/track/3AphHG3H6KwEKEf1gGfpWp?si=CZYlahO-TDWrZMoWEmjNQA>

²² *It's Never Too Late* – Tommy Emmanuel. *It's Never to Late*.

<https://open.spotify.com/track/1tsPyHxoEotwaD8wqmoEqO?si=tUuYRK8zSEOILtIGF53U8w>

²³ Ett högerhandsplock betyder att man använder de olika fingrarna i högerhanden för att skapa ett arpeggio av ackordet man håller i vänsterhanden.

Den ena är inspelad med en mikrofon framför gitarren och den andra med gitarrens inbyggda mikrofon. Båda inspelningarna har en reverbeffekt på sig. Det bidrar till en större klang än vad gitarren egentligen har.

Ska man översätta reverb till svenska är efterklang ett bra ord. I stället för att ljudet från tonerna dör ut snabbt så lever de kvar längre om en reverbeffekt är aktiv. Ljudet känns ”större” och man kan få känslan av att ljudet har spelats in i en stor lokal även om det är inspelat i en torr studio.

Eget arrangemang (*Audio 2 Tommy Emmanuel*)

När jag nu tagit mig an att skriva ett eget arrangemang influerad och inspirerad av Emmanuel så valde jag att inleda mitt arr med ett intro som på ett sätt påminner om *It's Never to Late*. Där tummen spelar baston på fjärdedelar och resterande fingrar fyller ut med ett sextondelsbaserat högerhandsplock. När melodin kommer in fortsätter jag med samma plockfigur fram tills jag gör ett litet avbrott i det och spelar där på samma sätt som i *And So It Goes* och kompar melodin enbart med bastoner.

Jag använder mig i detta arrangemang även mycket av öppna strängar något som jag tycker Emmanuel gör mycket och det bidrar till en stor klang.

I detta arr har jag mest fokuserat på att göra det som jag tycker Emmanuel gör bäst, just att låta som en trio. För att göra det kände jag att jag behövde göra upp en tydlig plan för hur jag ville att basstämman skulle fungera och hur ackorden skulle spelas, både rytmiskt och vilka ackordsgrepp. Något som jag tycker är viktig när man kompar sig själv på detta sätt samtidigt som man spelar melodin är att melodin inte får bli låst till kompet. Jag kände att melodin lätt kunde bli lite hackig och inte så sångbar eller dynamisk som jag ville. Det jag gjorde då var att jag spelade arrangemanget många gånger och istället för att spela melodin så sjöng jag den för att få den att bli så organisk och levande som jag ville. Sedan applicerade jag det på gitarren. Jag försökte förstå mig hur det brukar vara att kompa en person som sjunger, då är det vanligt att sången ska höras starkare än gitarrkompet och det försökte jag få fram genom att använda mer kraft i fingrarna som spelade melodin än i fingrarna som skulle ackompanjera.

Jag spelade in allt hemma i min lägenhet med en mikrofon. Jag har använt mig av programmet Garageband för att spela in, jag har även lagt på ett reverb i efterhand för att efterlikna Emmmanuels stora sound så gott jag kunnat.

Något jag upplevde med detta arrangemang var att jag hade svårt för att slappna av och det var svårt att känna att jag var i musiken. Det tror jag bl.a. beror på att jag inte van att spela på detta sätt, att hålla så många bollar i luften samtidigt. Det gjorde att jag ofta kände mig lite stressad. Jag ser väldigt mycket potential och möjligheter för att spela mer på detta sätt. Att bli mer självständig i dels alla fingrar i högerhanden, som med detta spelsätt måste vara

väldigt aktiva. Det är också en utmaning för vänsterhanden då den måste lära sig nya alternativa grepp och nya ackord för att få strängarna att klinga ut ordentligt.

En annan tanke som väcktes hos mig i detta arrangemang är att det inte passar så bra med just de modulationerna/tonartsbytena som finns i låten *Skylark*. Som jag nämnde tidigare så jobbar jag mycket med öppna strängar som klingar ut och bidrar till ett stort sound. När det då kommer en modulation som gör att jag inte kan använda mig av öppna strängar så upplever jag att de delarna tappar mycket fyllighet och klang.

Joe Pass

Den första låten jag transkriberat av Joe Pass är en låt som heter *Mood Indigo*.²⁴ Jag tycker själv att den sammanfattar Pass spel på ett tydligt sätt. En teknik som är väldigt utmärkande för Pass skulle jag säga är sättet han jobbar med flerstämmighet eller något som inom jazzen kallas för blockackord. Det skulle man kunna förklara med att varje meloditon får ett underliggande ackord vilket ger Pass spel en enligt mig väldigt pianistisk karaktär. En annan teknik som han använder sig av här är ett vanligt koncept för jazzgitarrister och det är att han spelar ett ackord och håller kvar det ackordet men ändrar en ton i ackordet för att få fram en ny meloditon t.ex. ett ackord med grundton som meloditon kan få klinga samtidigt som ett finger flyttas för att ändra meloditonen till t.ex. nian i ackordet. Det kan höras vid 1:38-1:43 i låten. Detta koncept brukar kallas för ackordsmelodi.

Något som Pass också använder sig av i detta arrangemang är synkopering vilket betyder att man accentuerar på de svaga taktdelarna. Pass gör det ofta och då just denna låten har triolunderdelning så tycker jag att musiken får en riktning framåt. När Pass spelar ackord och ackordmelodi så spelar han med ett anslag som ger mig känslan av att han använder sig av fingrarna på högerhanden och inte ett plektrum. Att spela med en så kallad fingerstyle-teknik ger möjligheten att spela flera toner samtidigt. Detta kan höras vill många tillfällen i låten t.ex. vid 0:02-0:12.

Den andra låten jag valt att transkribera heter *Everything Happens To Me*.²⁵ Det första som slog mig med Pass arrangemang är att det i början inte har ett fast tempo utan spelas rubato. Något som Pass använder sig mycket av här är fermat där han lämnar plats för sig själv att spela åttondels/sextondels-linjer vilket jag tycker ger väldigt mycket energi till det annars luftiga rubatospelet. Detta kan höras vid 0:43-0:48.

Vid 1:46 i låten så sätter Pass ett tydligare tempo och släpper rubatokänslan. Det visar han

²⁴ *Mood Indigo* – Joe Pass. *Meditation: Solo Guitar*.

<https://open.spotify.com/track/3RheLrFuBpwQxDy0afQ29i?si=SAgmSHMoQM-iNvZu8C95vw>

²⁵ *Everything Happens To Me* – Joe Pass. *Meditation: Solo Guitar*

<https://open.spotify.com/track/4AN81mW1bE9EtvTIDRTEjf?si=o2LaXdgiT1mrXjUXX5loig>

tydligt med en baslinje som börjar vandra skalenligt på fjärdedelarna, det kallas inom jazzvärlden för *walking*. Vid 2:40 i låten gör han en kromatisk uppgång som börjar på ett Am9 och vandrar kromatiskt upp till ett Cm9 (alltså Am9, Bbm9, Bm9 till Cm9). Något som enligt mig är typiskt Joe Pass. En liknande figur sker i 1:51 där han gör en så kallad *halfstep-approach*.²⁶ Det är något som används för att skapa mer rörelse i harmoniken. I detta fall spelar Pass ett Em7 som ska till ett Am7, istället för att gå direkt från Em7 till Am7 så stoppar Pass in ett Bb7 en fjärdedel innan Am7-ackordet. Det är något som Pass använder sig ofta av och brukar med denna teknik på ett sätt förlänga harmoniken. Detta var ett kort exempel men t.ex. i sekvensen som startar vid 3:08 och pågår till 3:15 så spelar Pass istället för original harmoniken (som är Bm7-E7-Am7-D7) Bm7-A13b9-Bbm7-Am7-Eb7-D7. Detta som sagt för att skapa mer rörelse i den harmoniska progressionen.

Eget Arrangemang (*Audio 3 Joe Pass*)

I de första 8 takterna av detta arrangemang så spelar jag rubato och stannar upp på vissa ackord för att göra improviserade åttondel/sextondels-linjer som leder fram till nästa meloditon något som Pass ofta gör. Två takter innan A-delens andra varv så sätter jag ett tydligt tempo som blir en som uppbyggnad till nästkommande A-del. Där spelar jag något som inom jazzspråket kallas för en rundgång. Istället för att spela de vanliga ackorden i min rundgång så använder jag mig av *halfstep-approachen* och spelar ackorden G-E7-Bb7-Am7-Eb7-D7-Ab7 för att sedan landa på första ackordet i A-delen som är G. Detta för att göra dessa takter mer levande och intressant både för mig som musiker och för lyssnare. Nästkommande 8 takter fokuserar jag mycket på baslinjen. Under de första ackorden hittade jag på en kromatisk baslinje som vandrade genom ackorden. Då baslinjen passade bra så blev jag inspirerad att hitta ackord som passade till respektive baston. Jag använde mig då av något som kallas mellandominanter, ett sätt att leda harmoniken framåt. Original harmoniken i dessa takter är G-Am-Bm-C jag spelade istället: G-E7/G#-Am-F#/A#-Bm-C. Pass gör en liknande rörelse i inspelningen av *Everything Happens to me* vid 0:38-0:41, han gör den som en nedåtgående rörelse men jag tycker att det fungerar lika bra uppåt som nedåt. Under B-delen fortsätter jag mycket med det kromatiska spelet men lägger även till mer synkoper i mitt spel. Detta för att få mer framåt driv i arrangemanget och då tycker jag att synkoper är ett bra verktyg, speciellt i denna stilen där jag använder mig av triolunderdelning. I slutet av B-delen så återgår jag igen till att spela rubato. Under i princip hela arrangemanget så använder jag mig av blockackord, alltså tekniken där varje meloditon får ett ackord under sig. Något som jag tycker Pass använder sig både mycket och mäterligt av.

²⁶ Halfstep-approach är en vanlig term inom jazzgenren, det kan även kallas för tritonussubstitut eller kromatiskt närmande ackord.

I detta arrangemang upplevde jag att melodin lätt hamnade långt ned i prioritetsordningen. Det beror mycket på att det jag tycker är kärnan i Pass spel är ackordspelet, hans olika sätt att spela ackorden och göra ändringar i harmoniken. Det ledde till att jag inte kunde spela melodin så sångbart som jag egentligen ville. Jag ser det egentligen som något negativt då jag själv tycker om att förmedla en melodi på samma sätt som en person som sjunger gör men det var väldigt intressant att lägga mer fokus på just harmoniken.

Analys och diskussion

Vilka olika tekniker kan jag hitta hos de olika gitarristerna?

- En av de största upptäckterna för mig är att de tre gitarristerna jag transkriberat alla ofta spelar i tonarter där de kan använda sig av öppna strängar. Antingen som en pedaltong/bordun eller som utfyllnadstoner för att uppnå ett stort och fylligt sound. Det är också ett smart sätt att frigöra vänsterhanden då fler fingrar blir tillgängliga för att göra annat.
- Både Pass och Emmanuel använder sig mycket av fingerspel i högerhanden detta bidrar till att de kan slå an flera strängar samtidigt och då få ett större och enligt mig ett mer pianistiskt sound.
Frisell använder sig av något som kallas *Hybrid picking* en teknik där man kombinerar både fingerspel och plektrumspel. Det är en teknik jag verkligen gillar då man lätt kan få fram olika sound från högerhanden som står för anslaget av tonerna.
- Jag har upptäckt flera nya sätt att förhålla mig till ackord när jag spelar sologitarr.
 - Som jag nämnde med Frisell så spelar han ibland enbart två toner från ett ackord men jag tycker fortfarande att man tydligt kan höra harmoniken i hans spel.
 - Den tekniken Pass använder sig av *halfstep-approach* tycker jag ger mycket liv till att spela sologitarr
 - Både Frisell och Pass använder sig mycket av substitutdominanter på ett väldigt elegant sätt som jag blir väldigt motiverad att göra mer själv.
- Något jag tar med mig från Frisell är hans sätt att använda sig av effektpedaler. Hur han med hjälp av volympedal kan jobba med dynamik på ett sätt som för mig är helt nytt. Även hans användning av loopar fascinerar mig, hur han bygger på loop efter loop och skapar stora och drömska ljudlandskap att spela över.
- Ackordsmelodispelet från Pass är något som jag använt mig av tidigare men efter att nu ha transkriberat honom och sett exakt hur han gör så har jag många nya sätt att testa.

Vad kan jag få ut av att transkribera andra gitarrister?

När jag nu testat verktyget transkription så upplever jag redan att mitt eget uttryck har mer botten i sologitarrtraditionen. Jag känner att det är ett bra verktyg för att hämta inspiration och på ett mer medvetet sätt hitta nya vägar. Ordet *absorbera* dyker upp i mitt huvud när jag tänker på detta arbete. Att lyssna och förstå vad andra gör för att sedan använda den nya kunskapen och skapa ett eget uttryck. Det känns som ett mycket givande sätt för att själv utvecklas som gitarrist.

Jag har innan jag påbörjade detta projekt alltid känt ett visst motstånd mot transkription. Man kan kalla det för respekt jämt mot mina förebilder. Det har för mig varit något magiskt, något för stort, som att jag på ett sätt inte har velat veta vad de gör. Nu kan jag erkänna för mig själv att det faktiskt bara är ett roligt och väldigt bra sätt att för att få mer kunskap.

På vilket sätt utvecklas/påverkas jag som sologitarrist av detta arbete?

Efter några månaders fokuserat arbete med inriktning på sologitarr upplever jag att jag har hittat väldigt många nya sätt att spela på.

Som person har jag blivit mycket mer intresserad av att ta reda på vad andra gitarrister spelar och rent ut sagt ta reda på vad de gör. Det känns som att detta arbete kan ligga som god grund för fortsatta studier när det kommer till sologitarrspel och jag tycker själv att jag hittat ett bra sätt att transkribera och analysera för att hitta nya verktyg. Jag har nu inte gett mig själv så mycket utrymme för min egen kreativitet utan mer gjort arrangemang på ett sätt där jag går in för att vara en annan gitarrist. Det blir som ett nytt sätt att jobba kreativt på, att sikta in sig på en gitarrist och försöka efterlikna deras sätt. Man skulle kunna säga att det är en begränsning som frigör ny kreativitet och leder in mig på nya banor. Som konstnär tycker jag själv alltid att det är viktigt att utvecklas och hittar nya vägar in i musiken och detta arbete har gett mig ett ytterligare sätt att göra det.

Något jag har arbetat mycket med är också att spela samma låt i olika tonarter då jag märkt att de jag transkriberat ofta spelar i tonarter som är mer anpassade för gitarrens stämning. Det är något som jag känner mig mycket motiverad att fortsätta med då det gett mig en närmre relation till just låten *Skylark*. Även att spela en och samma låt så många gånger som jag gjort

och under så lång tid känner jag gör mycket för hur fri jag som gitarrist och konstnär kan känna mig. Något som jag nämnt tidigare i arbetet är hur jag fascineras av gitarrister med en tydlig röst. Att jag har testat att spela *Skylark* på så många olika sätt känns som en bra väg för att hitta och utveckla min egen unika röst på gitarren. Det är ett verktyg jag absolut kommer ta med mig i fortsättningen.

Fortsatt forskning

Jag känner efter detta arbete att jag har hittat ett sätt att få nya tankar, idéer och verktyg till mitt eget sologitarrspel.

Då metoden jag använt mig av under detta arbete har fungerat väldigt bra för mig så känner jag mig motiverad till att fortsätta på liknande sätt i framtiden. Dels att fortsätta med metoden för att lära mig mer om sologitarr men jag tänker även testa hur detta kan hjälpa mig som improvisatör, låtskrivare och även som melodisk solist. Att transkribera på ett sådant ingående sätt som jag gjort och inte stanna där. Utan även försöka sätta ord på de tekniker och ljud som finns är något jag absolut rekommenderar dig som läsare att själv göra.

Referenser

Ljudupptagningar

Lil' Darlin' - Count Basie Orchestra. *The Atomic Mr Basie*. Roulette. Utgiven 1958.

https://open.spotify.com/track/3uaf8ImF1NTmRe2FFbqxd5?si=zQmMvMoxTdy9FiTDM_FoFw

I've Grown Accustomed To Her Face - Paul Desmond. *Easy Living*. RCA Victor. Utgiven 1966.

<https://open.spotify.com/track/7jb1yv3CB0MHCM00EnuY1J?si=S9kb-hy3SbSpJklqHFzf-A>

East Coast Love Affair - Kurt Rosenwinkel Trio. *East Coast Love Affair*. Fresh Sound New Talent. Utgiven 1996.

https://open.spotify.com/track/6VidHlcC4IdysLeBuFqu1O?si=HD_Q4jU9Tc-EadUyRf6btg

Skylark - Mark Turner. *Ballad Session*. Warner Bros Records. Utgiven 2000.

<https://open.spotify.com/track/59BoB64SnmEA40zVsKVmND?si=kRWfV99-STmyqa4hkL0DkQ>

Throughout, Ron Carter - Bill Frisell. *Solos - The Jazz Session (Bill Frisell)*. Original Spin Media. Utgiven 2010

https://open.spotify.com/track/3S5k1pETn83xni4AUUGIQb?si=IVyM_cumR2SetSaezB45fw

The Days Of Wine And Roses - Bill Frisell. Åtkommen 2020-04-21 från

<https://www.youtube.com/watch?v=gCibhce7vwQ>

And So It Goes - Tommy Emmanuel. *Center Stage*. Favored Nations. Utgiven 2008.

<https://open.spotify.com/track/3AphHG3H6KwEKEf1gGfpWp?si=CZYlahO-TDWrZMoWEmjNQA>

It's Never Too Late - Tommy Emmanuel. *It's Never Too Late*. CGP Sound. Utgiven 2015

<https://open.spotify.com/track/1tsPyHxoEotwaD8wqmoEqO?si=3bUFxO6ZTo-bO6OFdxQOxA>

Mood Indigo - Joe Pass. *Meditation: Solo Guitar*. Pablo. Utgiven 2002.

https://open.spotify.com/track/3RheLrFuBpwQxDy0afQ29i?si=_EZNI6-eQEm6GbKxqmTfLQ

Everything Happens to Me - Joe Pass. *Meditation: Solo Guitar*. Pablo. Utgiven 2002

<https://open.spotify.com/track/4AN81mW1bE9EtvTIDRTEjf?si=D77Y844xTOiQHRVMbc6YdQ>

Ghost Town - Bill Frisell. Elektra Nonesuch. Utgiven 2000

https://open.spotify.com/album/3FWxWOIDXCwDaAKqGe34A8?si=oBUJ9bRnRlmlbXlio_ulmg

Duets in Hannover 1975 - Joe Pass & Ella Fitzgerald. Åtkommen 2020-04-21

<https://www.youtube.com/watch?v=ZzMRwBIzLJA>

Digitala källor

“BIO.” Tommy Emmanuel. Åtkommen 2020-04-21 från

<https://tommyemmanuel.com/bio/>

“Detailed biography.” Bill Frisell. Åtkommen 2020-04-21 från

<https://www.billfrisell.com/biography-archive>

”Tommy Emmanuel.” *En.wiki.org*. Åtkommen 2020-04-21 från

https://en.wikipedia.org/wiki/Tommy_Emmanuel

”Joe Pass Biography.” Åtkommen 2020-04-21 från

<https://musicguide.com/biographies/1608000781/Joe-Pass.html>

Bifogade filer

PDF

Skylark

Ljudfiler

Audio 1 Bill Frisell

Audio 2 Tommy Emmanuel

Audio 3 Joe Pass